Heerlen

Memo

Aan
de gemeenteraad

Datum
15 juni 2021

Registratienummer
M-21000678

Auteur
Resul Kök

Domein/Team
Domein Middelen - Team
Financiën E&M

Ambtelijk opdrachtgever
Domein Middelen - Teamleider
Financiën E&M

Doel van de memo
Informeren

Afschrift aan

Bijlage(n)

Onderwerp
Meicirculaire 2021

Inleiding/aanleiding:
Het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron voor gemeenten, de ontwikkeling hiervan bepaalt dan ook in belangrijke mate onze financiële ruimte.
De uitkering van het gemeentefonds wordt aangepast op basis van ontwikkelingen binnen de rijksbegroting, actualisatie van (verdeel) maatstaven, wijzigingen van integratie en decentralisatie-uitkeringen en taakmutaties.

Gemeenten ontvangen normaliter drie keer per jaar informatie over de omvang en verdeling van het gemeentefonds. De meicirculaire is gebaseerd op de Voorjaarsnota van het Rijk, de septembercirculaire op de Miljoenennota en de decembercirculaire op basis van de Najaarsnota ter afronding van het lopende jaar.
Deze memo geeft een inzicht in de financiële impact van de meicirculaire 2021. In deze memo wordt ook het effect van de meicirculaire op de zomernota en meerjarenbegroting weergegeven.

Meicirculaire 2021
Het effect van de meicirculaire 2021 voor de gemeente Heerlen is positief en levert meerjarig de volgende meerinkomsten:

*Bedragen * € 1.000*

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Algemene uitkering	2.220	1.619	479	-255	-598
Corona-steunpakket	20	0	0	0	0
Integratie uitkeringen Beschermd Wonen (LPO)	657	1.173	1.424	1.443	1.442
Integratie uitkeringen overig	82	2.463	2.442	2.454	2.373
Jeugd incidentele middelen	3.439	0	0	0	0
Decentralisatie uitkeringen en taakmutaties	2.164	304	303	316	331
Effect meicirculaire 2021	**8.582**	**5.559**	**4.648**	**3.959**	**3.548**

<u>Algemene Uitkering</u>
Zoals aangekondigd in de meicirculaire 2020, is het accres 2020 en 2021 bevroren om zo te zorgen voor meer stabiliteit in verband met de coronacrisis. Voor 2022 en verder is sprake van een neerwaartse bijstelling van het accres met name als gevolg van een lagere loon- en

prijsontwikkeling. De actualisatie van diverse maatstaven van de algemene uitkering heeft een positief effect.

Corona
Vooruitlopend op de meicirculaire 2021 zijn wij in maart geïnformeerd over het 4e compensatiepakket corona, voor Heerlen een bedrag van € 1,86 miljoen. In de meicirculaire is ook nog een bedrag van € 20.000 opgenomen ten behoeve van heroriëntatie zelfstandigen.

In de meicirculaire wordt een vooraankondiging gedaan van verwerking van coronacompensatie in de september- of decembercirculaire 2021 voor: lokale cultuur en buurt- en clubhuizen, regionale en lokale cultuur, compensatie voor inkomstenderving en meerkosten WMO en Jeugdwet. Over de extra kosten als gevolg van corona en de compensatie hiervan door het Rijk wordt u middels een Raadsinformatiebrief periodiek geïnformeerd.

Integratie- en decentralisatie-uitkeringen en taakmutaties
In de meicirculaire zijn bijstellingen van integratie- en decentralisatie uitkeringen en taakmutaties verwerkt. Hiervan wordt onderzocht in hoeverre deze gelden uitgegeven gaan worden aan de bijbehorende taken of dat ze 'vrij' besteedbaar zijn. De integratie-uitkeringen Beschermd wonen, Participatie en Voogdij/18+ zijn bijgesteld voor loon- en prijscompensatie (LPO) en volume-indexatie. De integratie-uitkering Voogdij/18+ wordt in 2022 voor het eerst verdeeld op basis van het nieuwe woonplaatsbeginsel dat per 1 januari 2022 wordt ingevoerd.

De grootste mutaties in de decentralisatie-uitkeringen in 2021 betreffen de Suppletie-uitkering Bommenregeling ad € 1,47 miljoen en de decentralisatie-uitkering Bodembescherming voor een bedrag van € 387.300

In 2021 wordt € 613 miljoen extra beschikbaar gesteld voor de acute problemen in de jeugdzorg, waarvan € 120 miljoen via specifieke uitkeringen (aandeel Heerlen nog onbekend) en € 493 miljoen via het Gemeentefonds. Van de extra jeugdmiddelen die via het gemeentefonds verdeeld worden, is in deze meicirculaire een bedrag van € 438 miljoen verwerkt. Dit betreft voor Heerlen een bedrag van € 3,4 miljoen. Het resterende bedrag van € 55 miljoen is met name voor regionale coördinatie en landelijke informatievoorziening en wordt in de septembercirculaire 2021 verwerkt.

Effect meicirculaire op zomernota 2021 en meerjarenbegroting
Voor een bedrag van 4,5 miljoen zijn de effecten van de meicirculaire 2021 op prognosebasis al meegenomen in de zomernota 2021 en daar waar voorkomend ook in de meerjarenbegroting. Daarnaast is een bedrag van 2,3 miljoen uit het effect van de meicirculaire 2021 bestemd voor nieuwe taken in 2021.
In onderstaande tabel is het effect van de meicirculaire op de zomernota 2021 en de meerjarenbegroting weergegeven.

*Bedragen * € 1.000*

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Effect meicirculaire	**8.582**	**5.559**	**4.648**	**3.959**	**3.548**
Reeds verwerkt in Zomernota/MJB					
Integratie Uitkering Beschermd Wonen (LPO)	-1.110	-1.108	-1.108	-1.107	-1.107
Jeugd incidentele middelen	-3.439	-	-	-	-
Taakbestemming vooralsnog niet vrij besteedbaar					
Corona steunpakket	-20	-	-	-	-
Integratie uitkering overig	-82	-2.463	-2.442	-2.454	-2.373
Decentralisatie uitkeringen en taakmutaties	-2.164	-304	-303	-316	-331
Overig					
Meerjarig effect circulaires voorgaande jaren	-	-437	-298	-45	-324
Saldo effect op Zomernota en MJB	***1.767***	***1.246***	***497***	***35***	***-587***
Forecast Zomernota/ Kadernota	*-1.980*	*-2.514*	*93*	*87*	-
Nieuwe Forecast n.a.v. meicirculaire	***-213***	***-1.268***	***590***	***122***	***-587***

Reeds verwerkt in Zomernota/MJB
In onze meerjarenbegroting is voor de jaren 2021 en verder een bedrag van € 1,1 miljoen voor loon- en prijsontwikkeling (LPO) Beschermd Wonen opgenomen. Het structureel genomen voorschot op het effect van de meicirculaire wordt derhalve gecorrigeerd.

Daarnaast is in de zomernota 2021 vooruitlopend op de circulaire € 4 miljoen verwerkt voor de extra Rijksmiddelen Jeugd. Op basis van de in deze circulaire verdeelde middelen is het bedrag voor Heerlen € 3,4 miljoen. Het ontvangen bedrag in deze circulaire wordt gecorrigeerd.
Nog onbekend is het aandeel van Heerlen in de specifieke uitkeringen ad € 120 miljoen. Er moet nog onderzocht worden in hoeverre tegenover de extra middelen hogere lasten staan.

Taakbestemming vooralsnog niet vrij besteedbaar
De middelen inzake coronagelden, taakmutaties en integratie- en decentralisatie uitkeringen zijn gekoppeld aan bepaalde taken. Hiervan wordt onderzocht in hoeverre deze gelden uitgegeven gaan worden aan de bijbehorende taken of dat ze 'vrij' besteedbaar zijn. Vooralsnog gaan we ervan uit dat deze niet vrij besteedbaar zijn.

Overig
In de zomernota is in de prognose het meerjarige effect van de circulaires voorgaande jaren meegenomen, voor 2021 een nadeel van € 962.000. Dit effect werkt ook door in de jaren 2022 en verder. In de kadernota is alleen de meerjarige impact van de decembercirculaire 2020 verwerkt. De aanvullende meerjarige effecten van de eerdere circulaires zijn in bovenstaande tabel opgenomen.

Forecast 2021
Na correctie van bovengenoemde punten blijft er voor 2021 een saldo meicirculaire over van € 1.767.000 positief. In de Zomernota is een negatieve forecast gemeld van € 1.980.000*. Middels deze meicirculaire kunnen we de forecast over 2021 bijstellen met € 1.767.000. Per saldo bedraagt de forecast over 2021 € 213.000 negatief.

* in dit bedrag is rekening gehouden met een post personele knelpunten van 1,4 miljoen.

Ontwikkelingen

Afspraken Rijk en VNG extra middelen Jeugd 2022
Het kabinet stelt voor 2022 € 1,314 miljard extra beschikbaar aan gemeenten ter compensatie van de tekorten in de jeugdzorg. Dat komt bovenop de eerder toegezegde € 300 miljoen voor dat jaar. Gemeenten gaan maatregelen uitvoeren waarmee in 2022 € 214 miljoen wordt bespaard op uitgaven voor jeugdhulp. Het kabinet en de VNG hebben dit met elkaar afgesproken naar aanleiding van het oordeel van de commissie van wijzen. De komende weken vindt besluitvorming plaats over de wijze van uitkeren en verdeling van het bedrag. Het Rijk geeft op korte termijn helderheid aan gemeenten, zodat dit mee kan lopen in de begrotingscyclus 2022. Over 2023 en volgende jaren is nog geen uitspraak gedaan. Vooruitlopend op de besluitvorming van een nieuw kabinet committeren het Rijk en de VNG, in samenwerking met andere betrokken partijen, zich eraan om te komen tot een Hervormingsagenda.

Herijking gemeentefonds
De invoering van het nieuwe verdeelvoorstel van het gemeentefonds is per 1 januari 2023 voorzien. De voorlopige uitkomst van de herverdeeleffecten is voor Heerlen € 20 per inwoner nadelig. Naar aanleiding van de reacties van de Tweede Kamer, gemeenten en de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) wordt het verdeelvoorstel op onderdelen nogmaals kritisch tegen het licht gehouden. Het aangepaste verdeelmodel, waarbij tevens een actualisatie is voorzien van het kostenniveau 2017 naar 2019, zal naar verwachting in juni gereed zijn en dan voor advies aan de ROB worden voorgelegd.
Naast de herijking van het gemeentefonds speelt de doordecentralisatie Beschermd Wonen. Nu zijn wij centrumgemeente voor de regio, er gaat een verschuiving plaatsvinden naar individuele gemeenten.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Heerlen,
namens dezen,
wethouder voor Middelen, Ruimtelijke Ordening en Herstructurering,
A. Damen

Dit memo is digitaal ondertekend en daarom staat er geen handtekening onder.